

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་

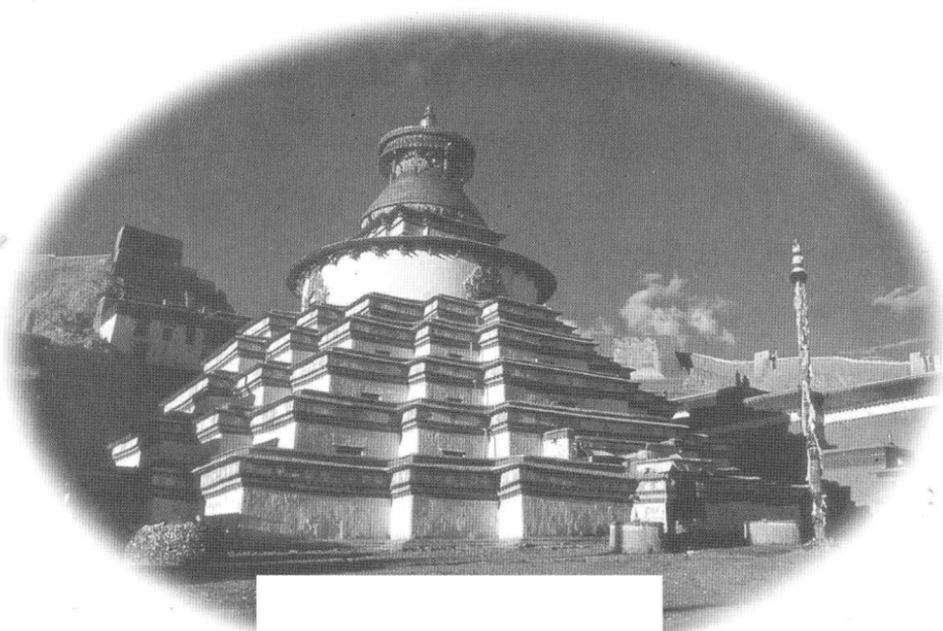

ལྷ་མོ་མ་དཔེ་ཚོགས།

ལྷ་མོ་མ་དཔེ་ཚོགས་ལ་དཔེ་སྟོན་པའི་རྒྱ་ནག་
འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་
དེར་ཚེས་གསལ་བའི་སྟོན་མེ་
ཚོས་བྱ་བ་བཀྲགས་སོ།།

སྐད་ཅི

14
B946. 6
52
. 1

ཀན་སྐུ་མི་རིགས་དཔེ་སྟོན་ཁང་།

图书在版编目(CIP)数据

现观论诠释/恰日·嘎藏陀美, 卓玛杰整理. —兰州:
甘肃民族出版社, 2002
(菩提叶丛书)
ISBN 7-5421-0852-2

I. 现... II. ①恰... ②卓... III. ①喇嘛教-佛教
哲学-藏语 ②现观论-解释-藏语 IV. B946.6

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2002)第 108298 号

责任编辑:周甲克
封面设计:徐晋林

菩提叶丛书

现观论诠释(上下册)

恰日·嘎藏陀美 卓玛杰 整理

甘肃民族出版社出版发行

(730000 兰州市滨河东路296号)

甘肃静宁印刷有限责任公司印刷

开本 850×1168 毫米 1/32 印张 32.5 插页 4 字数 450 千

2003 年 9 月第 1 版 2003 年 9 月第 1 次印刷

印数:1—2,000

ISBN 7-5421-0852-2/B·97

定价(上下册):58.00 元

ཚོུམ་རྒྱིག་འགན་འཁུར་བ། འབྲུག་རྒྱལ་མཁའ་མཁའ་
མདུན་ཤོག་མཛོལ་རིས་ཞི་ཅིན་ལེན།
མདུན་ཤོག་གཟིགས་བྱང་། གྲགས་པ།

བྱང་རྒྱལ་ལོ་མ་དཔེ་ཚོགས།

༄༅། ཆངས་སུ་ཅིག་ཉི་ཉི་པར་བྱིན་བཞུགས་སོ།།

(སྟོད་ཆ། སྤང་ཆ།)

ཆ་རིས་སྐལ་བཟང་ཐོགས་མེད་དང་རྫོལ་མ་སྐྱབས་ཀྱིས་ལེགས་རྒྱིག་བྱས།

ཆ་རིས་སྐལ་བཟང་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ལྷུ་དག་བྱས།

ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱབ་ཁང་གིས་བསྐྱབ་ཞིང་བཟུམ།

ཀན་སུའུ་ཅིན་ཉིན་པར་ཁང་གིས་དཔར།

དེབ་ཚད་ཉོ་རྒྱུས་850 × 1168 1/32 དཔར་ཤོག་32.5 ཡིག་གྲངས་45

2003ལོའི་རྒྱུ་པར་པར་གཞི་དང་ལོ་བཞིགས། 2003ལོའི་རྒྱུ་པར་པར་ཐེངས་དང་ལོ་དཔར།

དཔར་གྲངས་1—2,000

ISBN7 - 5421 - 0852 - 2

རིན་ལོང་སྟོར་(སྟོད་སྤང་ཆ།) | 58.00

༡༡། །བཏུན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་
བ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་རིན་ཆེན་གསལ་
བའི་རྒྱན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ཚོས་འཁོར་
ཀྱི་རྒྱན་བཞུགས་སོ། །

གཅིག་ཏུ་གཞན་འཚེའི་ར་རིས་མ་བསྐྱད་ཅིང་། །སྲིད་པའི་
ཉེས་བརྒྱའི་རིམས་ནད་ཅད་ནས་འབྱེད། །འབྲེལ་ཚད་གཏན་བདེའི་
མིས་པས་ཉག་སྲུང་བ། །ཐུབ་བཏུན་ཚོས་ཀྱི་དྲུང་སྐྱས་བྱུང་གྱུར་ཅིག།
གསུམ་པ་རྣམ་མཐུན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཞེད་པ་སྐྱབ་ཚུལ་ཅི།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐུགས་སྤྲུལ་ཅུང་པ། །ཞེས་པ་ནས།
བསྐྱར་བར་མངོན་པ། །ཞེས་བྱུང་། །འདི་ལ་གཞུང་དོན་དང་།
མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ཅི། །རྒྱ་བ་གསུམ་པའི་
དོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། །རྟེན་གྱི་གང་ཟག་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཉེས་སྦྱོང་
མཐའ་དག་ལས་ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་པའི་སྐྱ་ཅན་དབང་ཕྱག་
སོགས་ལས་རྣལ་འབྱོར་སྟོག་པས་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་དབང་ཕྱག་ཏུ་
གྱུར་པ་ཉན་རང་བྱང་སེམས་རྣམས་ལས་ཀྱང་སྲངས་རྟོགས་སྟོག་པས་
དེ་དག་གི་གཙོ་བོ་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས། །ཐབས་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་བདེན་བྱུང་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐུགས་སྤྲུལ་ཅུང་པའི་རྣམ་
མཐུན་གང་ལ་བརྟེན་ནས། །དགོས་པ་དུག་གསུམ་དང་དེ་གསུམ་ཆ་

མཉམས་པ་སྟེ་ཙ་པ་རེ་རེ་ཡང་ཉི་མེད་ཆོས་སྟོན་དུ་སྟེ་བས་བརྒྱད་མི་བཞི་
སྟོན་ལ་སྟོན་པའི་གཉེན་པོར། འབྲས་བུ་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་
པའམ་བརྒྱད་མི་བཞི་སྟོན་གིས་བརྟུས་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་པ་ཐམས་
ཅད་བསྐྱོར་བར་མཛད་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རི་ཉལ་བ་
བཞིན་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་སྟེང་།

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་སྐྱེའི་ལྷགས་ལ་
དབྱེད་པ་དང་། དབྱེད་པའི་ལྷགས་ལ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚོས་
འཁོར་གྱི་རོ་བོ་སོགས་ལ་སྟེ་མདོ་གཉིས་ཀ་མཐུན་གྱིར་བ། དེ་མི་
འཐད་པར་ཐམས། སྟེ་སྐྱེའི་ལྷགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཚོས་འཁོར་ལ་
མཐོང་ལམ་གྱིས་བྱུང་ཅིང་། ལྷན་གི་ཚོས་འཁོར་ལ་བདེན་བཞིའི་
ཚོས་འཁོར་གྱིས་བྱུང་བ་གང་ཞིག་མདོ་སྟེ་བའི་ལྷགས་ལ་དེ་ལྟར་མི་
རྒྱུ་བའི་སྟེང་། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། མཛོད་ལས། ཚོས་གྱི་འཁོར་
ལོ་མཐོང་བའི་ལས། །རྒྱུར་བར་འགྲོ་སོགས་རྩེབས་སོགས་སྟེང་། །
ཞེས་གསུངས་པའི་སྟེང་ཉེ། དེ་ཡང་ལ་ར་ན་སེར་ལ་སྟེ་ལ་ཚོས་
བརྟན་པས་ཀྱང་ཤེས་ཀོའུ་དེ་རྒྱ་ལ་མཐོང་ལམ་སྟེས་པ་ན་གཞོན་སྟེན་
རྣམས་གྱིས་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་རོ་ཞེས་བརྟུགས་པ་དང་།
མཐོང་ལམ་ཉིད་དབྱིག་གཤེས་ལྟར་ན་ཚོས་རྒྱག་དང་། དབྱེད་ས་
རྟོགས་ལྟར་ན་ཚོས་གསུམ་གྱིས་འཁོར་བརྒྱུར་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་ཚོས་
མཐུན་པས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་སྟེང་། ཤེས་སྟེན་གསེར་འཕྲིང་.....

སོགས་སུ་སྟོན། ། གཉིས་པ་གྲུབ་ལྟེ། ། དེས་མཐོང་སྟོན་མི་སྟོབ་ལམ་
གསུམ་ག་རྟོགས་པའི་ཚེས་འཁོར་དུ་འདོད་པའི་སྱིར་ཉེ། ། མཚོན་
རང་འགྲེལ་ལས། ། ཡང་ན་འཕགས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ། །
འདུལ་བུའི་རྒྱུ་ལ་འདུག་པའི་སྱིར་འཁོར་ལོ་ཡིན་ཉེ། ། ། ཞེས་། ། །
གསུངས་པའི་སྱིར། ། རྒྱབ་ལྟེ། ། འདི་སྟོབ་དཔོན་རང་ལུགས་ཡིན་
པ་མཚན་འགྲེལ་སོགས་སུ་གསལ་བའི་སྱིར། ། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས།
མཐོང་ལམ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ཀྱང་ཤེས་ཀོང་དེ་བུའི་རྒྱུ་ཉི་མཐོང་
ལམ་ཁོ་ན་ཚེས་འཁོར་དུ་བྱེད་དགོས་ཉེ། ། བྱེ་སྟོན་མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་
ཚེས་འཁོར་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གོང་ལྟར་ཡིན་པ་གང་ཞེས།
གཞོན་སྐྱེན་རྣམས་ཀྱིས་ཚེས་འཁོར་བསྟོར་བར་བརྒྱགས་ཚེ་གདུལ་བུ་
གཞན་ལ་མཐོང་ལམ་མ་སྐྱེས་པའི་སྱིར་བཟེང་ན། ། དེ་ཡང་མི་རིགས་
པར་ཐལ། ། དཀའ་འགྲེལ་ཚོམ་འཕྲོ་ལས། ། རྒྱ་མཚན་འདི་ལ་། །
དཔག་ན་མཐོང་ལམ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་དེའི་ཚེ་གདུལ་བུ་དེ་དག་གི་
རྒྱུ་ལ་སྐྱེས་པའི་མཐོང་ལམ་འབའ་ཞེས་ཚེས་འཁོར་དུ་བྱེད་དགོས་
པར་མངོན་ཅོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྱིར། ། རྒྱབ་ལྟེ། ། གདུལ་བུ་དེ་
དག་གི་ཞེས་མང་ཚིག་སྟོན་པའི་སྱིར་དང་། ། དེ་ཡང་བརྒྱས་པ་། །
གསུམ་བསྟོར་བའི་ཚེ་ཀོང་དེ་བུ་དང་ལྟ་བུར་བྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་
དང་། ། སྐར་ཡང་། ། དག་སྟོང་དག་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིན་
དེ་དག་ཡིན་ཉེ། ། བཞི་གང་ཞེ་ན། ། ལྷག་བཟུལ་འཕགས་པའི་
བདེན་པ་དང་ཞེས་སོགས་དང་། ། ལྷག་བཟུལ་འཕགས་པའི་བདེན་

བ་གང་ཞེ་ན། རྩེ་བ་སྐྱུག་བསྐལ་བ་དང་ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཚེ་ཀྱུན་ཤེས་ཀོངུ་དི་བྱས་དག་བཙམ་དང་ལྷ་ལྷེ་ལྷག་མས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། སྐྱར་ཡང་། དགེ་སྦྱོང་དག་གསུངས་ནི་བདག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཚེ་ལྷ་ལྷེ་ལྷག་མ་རྣམས་དག་བཙམ་ཐོབ་པར་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་མདོ་སོགས་གཞུང་དུ་མར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ལྟར་ན་བཟླས་པ་གསུམ་གྱི་དངོས་གྱི་ཉིང་དགོས་སྐྱུ་སྐྱར་པའི་མཐོང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཚོས་འཁོར་དུ་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་བཟླས་པ་གསུམ་གྱི་མཐར་དེམ་བཞིན་ཀོངུ་དི་བྱ་ལ་མཐོང་སྒོམ་མི་སྦྱོབ་ལམ་དེམ་གྱིས་རྩེས་པར་བཤད་པའང་ཡོད་པས་དཔུད་དགོས་ཤིང་། ལྷ་ལྷེ་གཞན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཚོས་འཁོར་ཡིན་མིན་སོགས་ཀྱང་བཟླས་གོ། ཡང་ཁ་ཅིག་ཀྱུན་ཤེས་ཀོངུ་དི་བྱའི་རྒྱད་གྱི་མཐོང་ལམ་བརྗོལ་རེ་རེ་ནས་ཚོས་འཁོར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རེ་རེ་ལ་བྱུང་ཚོས་དུག་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་དག་ལས་ཚོས་ཤེས་སྤྱོད་མཐུན་རྣམས་ལ་མཐོང་ལམ་འཕར་བའི་བྱུང་ཚོས་མ་ཚང་། དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་ཤེས་སྤྱོད་མཐུན་རྣམས་ལ་དམའ་བ་ལ་འབབ་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་བ་རྣལ་དུ་འགོད་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྣམས་ལ་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བའི་བྱུང་ཚོས་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཚོས་དུག་དཔལ་ཡང་ཅིག་ཆར་ཚང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་བྱུང་ཚོས་དུག་ལྡན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ཡོད་མེད་དང་། དེ་ལ་

མཐོང་ལམ་བརྗོད་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་མེད་སོགས་
 རྫོང་སྐྱེ། ཁ་ཅིག་དབྱངས་རྫོགས་ལྟར་ན་མཐོང་ལམ་ཚོས་གསུམ་
 གྱིས་འཁོར་ལོ་དང་ཚོས་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། དེའི་ཚོགས་
 པའི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དེ་དེ་ནས་དེ་ལྟར་ཚོས་མཐུན་པ་
 མ་ཡིན་པའི་སྐྱེར་ན་མ་བྱུང། ཉགས་བྱུང་སྟེ། ཚུལ་སྤྲིམས་གསུམ་
 ཉེན་པའི་སྟེ་བ་དང་། ལྟ་ཉོག་ཚོལ་བྱུང་བཞི་གཙོད་པའི་ཚེ་བས་
 དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱེད་པའི་སྐྱེ་བྱུང་དང་མོ་མོར་སྐྱེད་དམོས་
 པའི་སྐྱེར། ཁ་ཅིག་ན་དེ། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་བཟུངས་པ་གསུམ་དང་
 རྣམ་གྲངས་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་རོས་འཛིན་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་མེད་
 པར་བཤམ། དེ་གཉིས་ཀ་བདེན་བཞི་ཚོས་འཁོར་ལ་བཟུངས་པ་གསུམ་
 དང་རྣམ་གྲངས་བརྒྱ་གཉིས་བྱེད་པ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་མེད་
 པའི་སྐྱེར་ན་མ་བྱུང། ཉགས་སྐྱེ། འདོད་མི་རྣམས་ཉེ། དེ་གཉིས་
 བཟུངས་པ་གསུམ་གྱི་རོས་འཛིན་ལ་མཐུན་ཀྱང་། རྣམ་གྲངས་བརྒྱ་
 གཉིས་ཀྱི་རོས་འཛིན་ལ་མི་མཐུན་པའི་སྐྱེར། ཟུར་སྐྱ་མ་དེར་བཤམ།
 དེ་གཉིས་ཀས་འདི་ནི་སྐྱེག་བསྐྱེད་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་
 མོགས་བཟུངས་པ་དང་པོ་དང་། སྐྱེག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པར་ངས་
 མདོན་པར་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཡི་ཞེས་སོགས་བཟུངས་པ་
 གཉིས་པ་དང་། སྐྱེག་བསྐྱེད་འཕགས་པའི་བདེན་པར་ངས་མདོན་
 པར་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པོ་ཞེས་སོགས་བཟུངས་པ་གསུམ་པར་
 འདོད་པའི་སྐྱེར། བྱེ་མ་ཡང་དེར་བཤམ། བྱེ་སྐྱེས་བཟུངས་པ་གསུམ་

གྱི་མཐར་ལྷན་པའི་མིག་སྒྲིམ་སོགས་ནམ་གངས་སུ་འདོད་ཅིང་།
 ལྷན་པར་ན་བདེན་བཞིན་དཔེ་བས་བཞུས་པ་བཅུ་གཉིས་དང་དེ་རྗེ་
 རེའི་མཐར་མིག་སྒྲིམ་སོགས་ལྷན་པས་ནམ་གངས་ཞེ་བརྒྱད་ཡོད་ཀྱང་།
 གསུམ་ཚན་དང་བཅུ་གཉིས་ཚན་དུ་འདྲ་བས་བཞུས་པ་གསུམ་དང་
 རམ་གངས་བཅུ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་གང་ཞིག་ལ་མདོ་སྐྱེ་བ་ཡན་ཚད་
 གྱིས་བཞུས་པ་གསུམ་གྱི་ལྷན་བཅུ་གཉིས་ལ་རམ་གངས་སུ་འདོད་པས་
 བཞུས་པ་བཅུ་གཉིས་དང་རམ་གངས་ཞེ་བརྒྱད་ལྷན་མེད་པར་འདོད་
 པའི་ལྷན་། མེས་ལྷན་མ་སྒྲིམ། ཁོ་ན་རེ། ལྷན་གྱིས་ལྷན་བཞུས་
 ཡོངས་སུ་མེས་སོ་ཞེས་སོགས་བཞུས་པ་གསུམ་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། ལྷན་བཞུས་མེས་པར་བྱ་སྟེ། མེས་པར་བྱར་མེད་ཅེས་
 སོགས་དེར་གཞུང་དུ་མར་བཤད་པའི་ལྷན་ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་ཏེ།
 ཚོག་དེ་བདེན་བཞིན་ཚོས་འཁོར་གྱི་མདོའི་ནང་དུ་མི་སྣང་པའི་ལྷན་
 དང་། ལྷན་སྐྱུ་མར། ཡོངས་སུ་མེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུམ་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ལྷན་། ཁ་ཅིག་བཞུས་པ་གསུམ་
 གྱིས་མཐོང་སྒོམ་མི་སྒྲིབ་གསུམ་བཟུན་པར་ལྷན་མཐའ་ཤོང་མས་མི་
 འདོད་པར་ཐལ། ལྷན་སྐྱུ་དེ་ལྷན་འདོད་པ་ལ་སྒྲིབ་དཔོན་དབྱིག་
 གཉེན་གྱིས་རང་གི་ཁས་སྲངས་དང་འགལ་བའི་སྒྲིབ་བརྗོད་མཛད་
 པའི་ལྷན་ན་མ་ལྷན་སྟེ། དེ་བཞུས་པ་གསུམ་གྱིས་ལམ་གསུམ་བཟུན་
 པ་དང་རྟོགས་པའི་ཚོས་འཁོར་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་ནང་
 འགལ་དུ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་གྱི། ལམ་གསུམ་བཟུན་པ་མི་འཐད་ཅེས་མ་

གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཁ་ཅིག་ལ་སྤོ་མིག་ཤེས་རིག་བཞི་སྐྱོར་མཐོང་
 སོགས་ལམ་བཞི་དང་སྐྱོར་དགོས་པར་ཐལ་ལྷོ་དེ་ལྟར་མཁས་པ་
 འགའ་ཞིག་གིས་བཤད་པའི་སྤྱིར་ནའང་མ་ཁྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཤད་
 སྤངས་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། བདེན་བཞིའི་ཚེས་ཉིད་མདོ་ན་སྐྱོར་དུ་
 ཉོགས་པས་མིག་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པས་ཤེས་པ། ཡང་དག་པའི་དོན་
 ཉོགས་པས་རིག་པ། རང་རང་གི་དོ་སྤྱོད་ཀྱི་དེ་མས་དག་པས་སྤོ་
 ཞེས་མཐོང་སྤོ་མ་མི་སྤོ་ལམ་གསུམ་དེ་དེ་ལ་དོན་གཅིག་ཀྱང་ཕྱོག་ཆ་
 སོ་སོར་ཕྱེ་བ་ཅམ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དེ་ལྟར་
 རྣམ་བཤད་རིགས་པ་རྒྱན་སྣང་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་སོགས་མཐུན་པར་བཤད་
 པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་གོ་ལུ་དེ་བྱའི་རྒྱད་ཀྱི་བཟུམ་པ་གསུམ་གའི་
 ཉིད་དགོས་སྤྱི་སྐྱོར་པའི་ལམ་དེ་ལ་མཐོང་སྤོ་མ་མི་སྤོ་ལམ་གསུམ་
 ཡོད་མེད་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་ཉིད་དགོས་ལ་ཚོགས་སྐྱོར་ཡོད་མེད།
 ཚེས་གསུངས་ན་ཚེས་འཁོར་བསྐྱོར་བས་ཁྲུབ་མ་ཁྲུབ་སོགས་ཐར་ཐོར་
 མང་ཡང་མ་སྤོས། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ། ཁ་ཅིག་ན་དེ།
 རང་གི་མི་མཐུན་སྤོགས་འཛོམས་བྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ཚེས་འཁོར་གྱི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་ཉེ། ཚེས་ཀྱང་ཡིན་ལ་འཁོར་བསྐྱོར་གྱི་འཁོར་སོ་
 དང་ཚེས་མཐུན་པ་ཡང་ཡིན་པས་ཚེས་འཁོར་ཞེས་བྱ་ཞིང་། མཐུན་
 ཚུལ་ཡང་འཁོར་སོ་རིན་སོ་ཆེ་དེ་ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འཕོ་བ་
 དང་། དེའི་དབང་གིས་མི་མཐུན་སྤོགས་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར།
 གཏུལ་བྱའི་རྒྱད་ལ་རིམ་གྱིས་འཕོ་བ་དང་། ཆགས་སོགས་མི་མཐུན་

མྱོགས་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་
 ལྟར་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་མི་འབྲུག་པར་
 ཐལ། རྣམ་མཁུན་གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལྷ་བཤད་གཙུག་ཅེས་
 བཟོང་སྐྱེལ་ལ་འཇུག་ཀྱང་དེ་ཁོ་ནར་ངེས་པས་ཚོགས་སྦྱོར་དང་མི་
 སྦྱོབ་ལམ་རྣམས་ཀྱང་ཚོས་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཚོགས་གསལ་ལས། ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཁ་ཅིག་ནི་ཚོགས་གྱི་ལམ་མོ། །
 ཞེས་སོགས་དང་། བཟོད་འབྲེལ་གོང་དུ་དྲངས་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་།
 གཞི་བརྩུ་བར་མི་སྦྱོབ་ལམ་ཚོས་འཁོར་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
 བ་རེ། འཁོར་བརྩུར་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་བྱེད་ལས་ཚོས་མཚུངས་པའི་
 རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་ཚོས་ཅན།
 ཚོས་འཁོར་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་མཚན་
 ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཁོར་བརྩུར་མེད་པའི་ས་
 མྱོགས་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཁོར་
 བརྩུར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་
 མཚན་དུ། གསེར་མེད་པའི་ས་མྱོགས་ཚོས་ཅན། གསེར་ཡོད་
 པར་ཐལ། གསེར་ལྟ་བུའི་སེམས་བརྩེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་
 འོན་གྱིས་ཁས་གསུངས། ཁ་ཅིག་བ་རེ། ལྷང་གི་ཚོས་འཁོར་ལ་
 བཀའ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། རྟོགས་པའི་ཚོས་འཁོར་ལ་ལམ་ཡིན་
 པས་ཁྱབ་ཟེར། དེ་མི་འབྲུག་པར་ཐལ། ལྷང་གི་བརྟན་པ་དང་
 ལྷང་གི་ཚོས་འཁོར་འོན་གཅིག་ རྟོགས་པའི་བརྟན་པ་དང་རྟོགས་

པའི་ཚོས་འཁོར་དོན་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྲིད་ཉེ། དེ་
 ལྟར་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བཞེད་པའི་སྲིད། གསེར་སྲེང་ལས།
 ལྷགས་དེ་དག་དོར་ལ། འདི་ནི་ལྷུང་དང་རྟོགས་པའི་ཚོས་བཅས་
 ཅད་ཚོས་འཁོར་དུ་འདོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་
 ལས་ཀྱང་། ལྷུང་དང་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ཚོས་རི་སྟོད་པ་དེ་
 བཅས་ཅད་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད།
 ཁོ་ན་རེ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ཚོས་ཅན། ཚོས་འཁོར་མ་ཡིན་
 པར་བཤ། རྟོན་པས་དེ་བསྐྱར་རྒྱུ་ལ་མེད་པའི་སྲིད་ཟེར་ན་མ་གྲུབ་
 ལྟ། དེས་དེའི་བརྗོད་དོན་བསྐྱར་བས་དེ་བསྐྱར་བར་འཛིག་པ་ཡིན་
 པའི་སྲིད། ལྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བརྒྱད་སྟོང་བའི་བརྗོད་དོན་
 བསྐྱར་ན། བརྒྱད་སྟོང་བ་བསྐྱར་བས་བྱུང་བར་བཤ། འགྲེལ་བ་
 ལ་དེའི་སྲིད། འདོད་ན། ཟབ་ཞི་སྦྱོས་བལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་
 བྱས། །ཞེས་སོགས་མདོ་གསུངས་མ་བཤ་པ་ཚོས་ཅན། དེར་བཤ།
 དེའི་སྲིད། འདོད་མི་རུས་ཉེ། མཆན་འགྲེལ་ལས་དངོས་སུ་
 གསུངས་པ་རྣམས་ལ་གསུངས་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་སྲིད། ཞེས་གསུངས་
 པའི་སྲིད་ཟེར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འགྲེལ་བ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཀའ་
 མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་བཤ། འགྲེལ་བའི་ནང་ཚན་གྱི་
 རྣམ་པ་བཅས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལས། །ཞེས་པའི་གཞུང་ཚིག་དེ་
 བཀའ་ཡིན་པའི་སྲིད། མ་གྲུབ་ན། དེར་བཤ། རྒྱན་གྱི་གཞུང་
 ཚིག་ཡིན་པའི་སྲིད། མ་གྲུབ་ན། དེ་འགྲེལ་བའི་གཞུང་ཚིག་ཏུ་

ཐལ། ར་གྲུབ་པ་དེའི་མིར། འདོད་ན། འགྲེལ་བ་དེའི་རང་
 འགྲེལ་དུ་ཐལ་ལོ་བཟེང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། འོ་ན་འགྲེལ་བ་ལ་མོ་
 ལོ་ཀ་རྣམས་ལྷ་བརྒྱ་དང་བཅས་པོ་ལྷ་མ་ཚང་བར་ཐལ། དེ་རྒྱན་གྱི་
 གཞུང་ཚོག་ཡིན་པའི་མིར། ཉགས་ཁས་བཟེང་། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དང་། ལྷག་པའི་
 བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཚོས་ཅན། རྟོགས་པའི་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཡིག་ཆར་ལྷ་མའི་རྒྱབ་བྱེད་མ་བཤོད་ལ། མི་མའི་རྒྱབ་བྱེད་ཉགས་
 ཚོས་ཅན་གྱིས་གྲུབ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་རྫོང་གཞི་རྒྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་
 བའི་མིར་བཟེང་ན། རྒྱུན་དེ་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཞིས་ཀ་ནང་བཤོ་
 བའི་བརྟན་པ་ཡིན་པའི་མིར། དེར་ཐལ། ལྷ་མ་དེ་གང་ཞིག་
 མི་མའང་དེ་ཡིན་པའི་མིར། དང་པོ་གྲུབ་ལྟེ། མི་རོལ་ཉགས་སྐྱ་
 རམས་སུ་མ་བཟང་ཚད་སྐྱ་ལལ་ཆེ་བས་ཀྱང་བདག་ཉགས་པར་འདོད་
 ཅིང་། ཉགས་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་དུ་ལྷ་བ་ཡོད་
 མེད་ཀྱིས་མི་ནང་གི་བྱེད་པར་བྱེད་དགོས་པའི་མིར་ཉེ། རྗེ་རྣམས་
 འགྲེལ་ལས། རིག་བྱེད་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་འཕྱོར་རྣམས། དབང་
 རྒྱལ་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པ་དང་། ལངས་རྒྱས་པ་ཡི་སྐགས་རྒྱུད་ལ། ལྷ་
 རྣམས་བ་ཉིད་ལ་བྱེད་པར་ཡོད། ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་མེད་
 འོད་སོགས་གཞུང་དུ་མས་གྲུབ་པའི་མིར། གཞིས་པ་གྲུབ་ལྟེ།
 ཡིག་ཆའི་ཚོག་ཟིན་དེ་ཅམ་ལས་མི་གསལ་ཡང་དགོངས་པ་ལྷག་པའི་
 བསྐྱབ་པ་ཞེས་པའི་ལྷག་པའི་དོན་ཡོད་པའི་མིར་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་

མྱེད་ཉེ། བྱང་བའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་མདོ་ལྷེ་རྒྱན་ལས། གཞན་
 དང་ཕྱོད་མོང་མ་ཡིན་ལྟར་པ་དང་། །ཁམས་གསུམ་ཉོན་མོངས་རྣམ་
 མྱོང་རྣམས་བྱེད་པ། །རོ་བོ་ཉིད་དག་གི་མས་དག་པ་ཉེ། ཚངས་
 མྱོད་ཡོན་ཉན་བཞི་ལྟར་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར་གྱི་བྱེད་པར་
 བཞི་ཚང་དགོས་པའི་མྱེད། མྱོས་པས་ཚོག །ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 ལྷུང་རྟོགས་ཀྱི་བཞུན་པར་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་ཞུགས་དགོས་པར་གསུམ་
 རྒྱུ་ལྟེང་ལྷུང་གི་བཞུན་པ་དང་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པའི་བཞུན་པ་གཉིས་
 རྒྱུ་འབྲས་སུ་མྱེད་པ་ཡིན་པའི་མྱེད། །འབྲེལ་བ་ལས། བརྗོད་པར་བྱ་
 པ་དང་རྗོད་པར་བྱེད་པ་དག་ཐབས་དང་ཐབས་ཀྱིས་རྒྱབ་པར་བྱས་
 པའི་ཚུལ་གྱི་འབྲེལ་བར་མཛད་པ། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་
 ལས་ཀྱང་། ལྷུང་གི་བཞུན་པ་ནི་ཚོས་ལག་ཏུ་ལེན་པའི་ཚུལ་རྒྱབ་
 པར་བྱེད་པའི་ལྷུང་གཉན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ལ། རྟོགས་པའི་
 བཞུན་པ་ནི་གཉན་ལ་སབ་པ་ན། རི་ལྟར་གཉན་ལ་འབེབས་པ་
 ལྟར་རྒྱབ་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགོ་བཡིན་ཉེ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་མྱེད་མེད། དེ་ལ་ཁ་ཅིག དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་
 བར་གསུམ་ བྱང་བ་བར་ལྷུང་པ། ལྷུང་རྟོགས་གཉིས་གའི་བཞུན་
 པར་ཞུགས་པ། རྒྱབས་འགོ་རྒྱུད་ལ་རྒྱེས་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་ཡིན་
 པའི་མྱེད། དེར་གསུམ་ མྱེད་པ་གྱེད་པར་རྒྱབས་འགོས་འབྱེད་
 པར་རོ་བོ་དང་གཞི་བས་བཞེད་པ་ལྟར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་གསལ་
 བར་བཤད་པའི་མྱེད་དང་། བཞུན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྗོད་རྒྱབས་འགོ་

དང་མདོ་ཚན་གསུམ་མིང་དོན་སྐྱོར་དགོས་པ་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་
 ལྟར་དཀའ་འབྲེལ་ཚོམ་འཕྲོ་ལས་བཤད་པའི་སྲིད་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་
 ཅིག་གིས། དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་ཁས་ལེན་མི་རུང་བར་བཤལ། དེ་ནི་
 ཡིག་ཆར་བཀའ་བམས་ཅད་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་དྲིས་
 རྒྱས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་བརྟན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ལྷུང་དེ་དྲངས་པའི་འབྲེལ་
 རྒྱབ་ཆེད་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། རྗེ་གྲུང་བང་བ་རང་གི་
 བཞེད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེར་བཤལ། ལྷགས་བརྟན་གྱི་དོན་དེ་
 འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་སྐྱར་བའི་དྲང་ངེས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ་
 རྒྱས་པའི་ཚིག་ནི་ལྷུབ་དོན་གྱི་མདོ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེས་ན་
 འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་བརྟན་དང་མདོ་ཚན་གསུམ་གྱི་མིང་དོན་
 སྐྱོར་དགོས་པ་དེ་ཉིད་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་སྐྱར་བའི་དྲང་ངེས་སུ་
 འགྱུར་ཚུལ་ཞེས་བཤད་དགོས་པར་འགྱུར་བ་ལ་དེ་མི་རིགས་པའི་སྲིད།
 དང་པོ་ལེགས་བཤད་སྟེང་པོས་ལྷུབ་ཅིང་། གཉིས་པ་དེར་བཤལ།
 དེ་ལྟར་ན་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་བཤད་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད། དེས་ན་
 ལྷགས་བརྟན་གྱི་དོན་དེ་ཡོད་དེ། ཚོས་བམས་ཅད་བདེན་པར་ཡོད་
 པར་སྟོན་པ་དང་བདེན་པར་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་གཉིས་དྲང་
 དོན་དང་། ཚོས་རྣམས་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ལྷུང་བར་ལེགས་
 པར་སྲུ་བའི་མདོ་སྡེ་གཅིག་ངེས་དོན་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ།
 ལེགས་བཤད་སྟེང་པོ་ལས། མདོ་སྡེ་གཉིས་དྲང་དོན་དང་གཅིག་
 ངེས་དོན་དུ་སྐྱར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་